

jen otázkou, zda sporné budovy všechny patří pod jeden z těch tří typů. Že sem patří konírny, sýpky, kolna a stodoly, je na výsost jasno a jde jen o dělnické byty. Patří-li však sem docela určitě obytné budovy, sloužící pro úřednictvo a zřízenectvo na př. pro správce statku, šafáře, poklasné atd., proč by sem neměly patřit i dělnické byty, jež jsou zřejmě součástí deputátu a slouží tedy k hospodářství zemědělskému potud, by zajištěn byl dostatečný kmen stálého dělnictva povinného prací na statku. Co se týče otázky, byl-li Státní pozemkový úřad na své prvotní rozhodnutí o investicích vázán, když nebylo napadeno a usnesení jeho bylo zrušeno pouze z důvodu nedostatečného zjištění výměry, nemůže se jí nejvyšší soud zabývat, an majitel statku stížnosti nepodal.

Čís. 8209.

Novela o právu manželském (zákon ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n.).

Manžel vinný rozvodem nemůže žádati za rozluhu podle § 17 zák., kdyby se to jevílo býti proti dobrým mravům, tak zejména, když se dopustil skutku rozvod (rozluhu) zakládajícího schválně za tím účelem, by druhou stranu k rozvodu dohnal a takto si opatřil důvod k rozluce.

(Rozh. ze dne 10. srpna 1928, R I 561/28.)

Manželství bylo rozvedeno od stolu a lože z viny manžela. Návrh manžela, by byla povolena rozluha manželství, soud prvního státního soudu zamítl. Důvody: Manželka s rozlukou nesouhlasí. Jde o to, zda o rozluhu podle § 17 zák. rozl. žádati může manžel, který jest samojediný vinen na rozvodu. Zákon sice v § 17 rozl. zák. ustanovuje, že může každý manžel žádati za rozluhu na podkladě provedeného již sporu o rozvod, avšak ustanovení to nestačí, že by každému manželovi za všech okolností musela rozluha býti povolena podle § 17 rozl. zák. Tomu svědčí také doslov zákona, podle něhož jest soudům uloženo, by podle zásad řízení nesporného (§ 2 nesp. říz.) vyšetřily, zdali by skutečnosti ve sporu o rozvod na jevo vyšlé byly již tehdy odůvodnily výrok o rozluce, kdyby na rozluhu bylo bývalo žalováno. Manželství toto bylo rozvedeno jen z viny manželovy a o manželce nevyšlo nic závadného na jevo, zejména nebylo potvrzeno nic z toho, z čeho ji manžel obviňoval. Byla by se tedy mohla podle § 17 rozl. zák. domáhati rozluhy manželka nikoliv však manžel. Příčilo by se dobrým mravům a bylo by porušením platného právního řádu, kdyby právo podle § 17 rozl. zák. mělo býti přiznáváno proti manželčině vůli také provinilému manželovi, jehož vinou došlo k rozvodu, ale jenž by sám nemohl pochoditi se žalobou o rozluhu. Takový postup byl by obcházením rozl. zákona, jenž přece také ustanovením § 13 poslední odstavec poukazuje k § 10 min. nař. ze dne 9. prosince 1897, čís. 283 ř. zák. a projevuje zřetelně, »že platné manželství má býti chráněno proti každému svémocnému odporu«. Rekursní soud

napadené usnesení potvrdil. **D ů v o d y:** Poukazuje se na správné, stavu věci i zákonu vyhovující odůvodnění napadeného usnesení, k němuž se vzhledem k vývodům stížnosti jen dodává, že manželství bylo rozvedeno rozsudkem jen z viny manžela z toho důvodu, že za půl roku po sňatku manželku zlomyslně opustil, k ní se již nevrátil a tím zavinil hluboký rozvrat manželství a nemůže proto stěžovateli přiznáno býti proti vůli bezvinné manželky právo na rozluku, poněvadž podle § 13 písm. h) zák. rozl. nebylo by lze vysloviti rozluku z důvodu hlubokého rozvratu manželského k žalobě manžela, který je rozvratem převážně vinen. (Viz rozhodnutí nejv. soudu ze dne 21. ledna 1926, R I 29/26 čís. sb. 5687.)

N e j v y š š í s o u d zrušil usnesení obou nižších soudů a uložil soudu první stolice, by, nepřihlížeje k důvodu, z něhož zamítl žádost o rozluku, po případném dalším šetření znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Podle § 17 rozl. zák. může, bylo-li manželství rozvedeno rozsudkem, »každý« manžel žádati za rozluku. Toto »každý« doznalo ovšem restriktce omezujícím výkladem zdejšího rozhodnutí čís. 5189 potud, že manžel vinný rozvodem nemůže za rozluku žádati, kdyby se tojevilo býti proti dobrým mravům, tak zejména kdyby se byl dopustil skutku rozvod (rozluku) zakládajícího schválně za tím účelem, by druhou stranu k rozvodu dohnal a takto si opatřil důvod k rozluce podle § 17 rozl. zák. Sluší tedy zkoumati, zda se jednání navrhovatele přiči dobrým mravům. Podle rozvodových spisů měla se věc tak, že po sňatku se manželé stýkali v Ú. tak, že manžel mezi týdnem meškal za svým povoláním v L. a přijížděl v sobotu večer na neděli k manželce do Ú. a v neděli večer zase odjížděl, až asi 6 měsíců po sňatku už vůbec nepřišel, nedav zprávu, proč, dále matka navrhovatelova odpůrkyni při jedné její návštěvě říkala, by se stěhovala do L., načež ona odpověděla, že on chce nábytek (nový) nebo peníze na něj, ona však že do L. nepůjde, že více lidí jezdí, že on může taky, a že kdyby měla výbavu a nábytek, že by si ho byla nevzala, dále, že přijela za ním několikráte do L. a našla tam u F-a byt a jednali spolu o nábytek, on chtěl, by koupila nábytek, když říkala před svatbou, že nábytek má, ona chtěla, by ho vzali na splátky, on však to zase nechtěl a ona pak už do L. nepřišla, dále, že už před svatbou věděla, že on bydlí v L. Z toho všeho plyne, že vlastně ona měla jíti za ním do L. a nešla, naopak vymohla si rozvod, jenž jí byl povolen z důvodu, že on se o ní prý nestaral, přestav ji navštěvovati šest měsíců po sňatku bez udání důvodů, a nezařidiv byt od ní nalezený z té malicherné prý příčiny, že starý nábytek tam stěhovati nebude, v čemž nalézací soud shledal zlomyslné opuštění manželky manželem a rozvrat manželství. Podle toho všeho nastaly sice mezi manžely neshody, ale nelze říci, že tu byla na straně manželově nemorálnost a že se nyní jeho žádost za rozluku jeví proti dobrým mravům. Shledala-li manželka za vhodno žádati za rozvod a ještě prohlásila, že i s rozlukou bude souhlasiti, bude-li

on si ji přáti, nelze nahlédnouti, v čem by se jí děla křivda, když on nyní za rozlukou žádá. Děti není a ona vlastně s ním nikdy nežila, manželství po šesti měsících se rozpadlo, a nelze tedy také ani se stránky případné pense manželčiny, o kterou rozlukou přijde, shledávati příkoří proti ní, jak by tomu bylo v případě, kdyby byla věk svůj anebo nejlepší svá léta jemu věnovala, naopak ona sama, jak uvedeno, na rozlukou se chystala. Řekla-li, že mít výbavu a nábytek, byla by si ho nevzala, sledovala sňatkem jen naději, která nedopadla a proto snadno se k rozvodu odhodlala. Chce-li on nyní rozlukou, je v právu, neboť dobré mravy při této situaci tomu neodporují. Avšak ostatní podmínky rozluky podle § 17 rozl. zák. nebyly ani na přetřes vzaty neřkuli zjištěny, neboť o zlomyslném opuštění, nepředcházelo-li soudní vyzvání k návratu, nemůže při rozluce býti řeči a co se týče rozvratu musí býti věc vyšetřena ve smyslu § 17 zák. rozl. v tom směru, zda by skutečnosti ve sporu o rozvod na jevo vyšlé byly už tehdaž odůvodňovaly rozlukou, kdyby o ni bylo bývalo žalováno, t. j. musí býti zejména vyšetřeno, zda žadatel není na případném rozvratu převážně vinen.

Čís. 8210.

Nepodal-li žalovaný žalobní odpověď proto, že se strany smířily a žalobce prohlásil, že od žaloby upouští, a dohodly se, že žalovaný odpověď na žalobu nepodá a žalobce nebude v žalobě pokračovati a řízení o ní neobnoví, žalobce však přes to navrhl vydání rozsudku pro nepodání odpovědi na žalobu a soud návrhu vyhověl, nemůže žalovaný onu dohodu uplatnití odvoláním z rozsudku pro zmeškání, nýbrž zbývá mu žaloba z obmyslnosti (§ 1295, druhý odstavec, obč. zák.), o zrušení rozsudku vydaného proti úmluvě.

(Rozh. ze dne 10. srpna 1928, R I 562/28.)

Žalobě manželky proti manželi o rozvod manželství od stolu a lože procesní soud první stolice vyhověl rozsudkem pro zmeškání žalobní odpovědi. Odvolací soud odvolání žalovaného odmítl. Důvody: Z rozsudku pro zmeškání soudu první stolice, jímž bylo manželství stran prohlášeno za rozvedené z viny žalovaného, odvolal se žalovaný jedině z důvodu, že tu prý není zmeškání. Při tom však doznává, že nepodal včas žalobní odpověď, a jest tudíž rozsudek pro zmeškání vydaný k návrhu žalující strany proto, že strana žalovaná nepodala odpověď na žalobu podle § 398 c. ř. s. důvodným. To, co uvádí žalovaná strana v odvolání o tom, proč se nedostavila k ústnímu jednání, jest novotou, k níž podle § 482 c. ř. s. v řízení odvolacím přihlížeti nelze. Poněvadž strana žalovaná proti rozsudku věcně nic nenamítá a brojí jen proti tomu, že byl vydán rozsudek pro zmeškání, bylo odvolání podle § 471 čís. 4 a § 473 c. ř. s. bez předchozího ústního jednání, v neveřejném sezení odmítnuto.

Nevyšší soud nevyhověl rekursu.